

บทที่ 3 วิธีดำเนินการ

การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนโนนสีดาวิทยาโดยใช้รูปแบบจำลองชิปป (CIPP Model) โดยผู้วิจัยได้จัดทำตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

โดยรายละเอียดผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียน คือผู้บริหารโรงเรียนโนนสีดาวิทยา 1 คน
2. ครูผู้รับผิดชอบโครงการครุอนามัยโรงเรียนโนนสีดาวิทยา 3 คน
3. คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนโนนสีดาวิทยาจำนวน 15 คน
4. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองใหญ่ จำนวน 3 คน
5. ผู้ปกครองนักเรียน ป.4-6 โรงเรียนโนนสีดาวิทยา จำนวน 86 คน
6. กลุ่มนักเรียน ในโรงเรียนโนนสีดาวิทยามีจำนวนนักเรียน ป.4-6 จำนวน 86 คน

โดยเอนักเรียนที่สามารถตรวจสอบสุขภาพของตนเองเบื้องต้นได้โดยการแนะนำของเจ้าหน้าที่

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองใหญ่ ตำบลศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามจำนวน 3 ฉบับ

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สำหรับ

คณะกรรมการสถานศึกษา

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สำหรับผู้ปกครอง

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สำหรับนักเรียน

2. แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยใช้ในการประเมินครั้งนี้ประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์จำนวน 3

ฉบับดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการประเมินสำหรับผู้บริหาร

ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการประเมินสำหรับครูผู้รับผิดชอบโครงการ
ฉบับที่ 3 แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการประเมินสำหรับ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อใช้ในการประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนโนนสีดาวิทยา ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลโครงการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิดทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

2. กำหนดกรอบแนวคิดการสร้างเครื่องมือ

3. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

3.1 แบบสัมภาษณ์จำนวน 3 ฉบับได้แก่

ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง สำหรับผู้บริหารโรงเรียน ประกอบด้วยคำถามหลักและประเด็นการสัมภาษณ์ดังนี้

1. สภาพข้อมูลทั่วไป

2. ทรัพยากรที่ใช้ในโครงการ

3. กระบวนการดำเนินงาน

4. ผลกระทบที่เกิดขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อมหลังดำเนินการตาม

โครงการ

ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง สำหรับครูผู้รับผิดชอบโครงการ ประกอบด้วยคำถามหลักและประเด็นการสัมภาษณ์ดังนี้

1. สภาพข้อมูลทั่วไป

2. ทรัพยากรที่ใช้ในโครงการ

3. กระบวนการดำเนินงาน

4. ผลกระทบที่เกิดขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อมหลังดำเนินการตาม

โครงการ

ฉบับที่ 3 แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง สำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ประกอบด้วยคำถามหลักและประเด็นการสัมภาษณ์ดังนี้

1. สภาพข้อมูลทั่วไป

2. ทรัพยากรที่ใช้ในโครงการ

3. กระบวนการดำเนินงาน

4. ผลกระทบที่เกิดขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อมหลังดำเนินการตาม

โครงการ

3.2 แบบสอบถามจำนวน 3 ฉบับ

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษา แบ่งเป็น 3 ตอนประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และด้านผลการดำเนินงาน (Product Evaluation) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เป็นแบบปลายเปิดจำนวน 1 ข้อ

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพสำหรับผู้ปกครอง แบ่งเป็น 3 ตอนประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และด้านผลการดำเนินงาน (Product Evaluation) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเป็นแบบปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สำหรับนักเรียน แบ่งเป็น 3 ตอนประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และด้านผลการดำเนินงาน (Product Evaluation) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเป็นแบบปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ

4. นำแบบสอบถาม ที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ด้านการวัดประเมินผลด้านการส่งเสริมสุขภาพทั้ง 5 ท่านตรวจสอบแก้ไขด้านเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมด้านเกี่ยวกับ ภาษาและความชัดเจนของคำถาม และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (Index of Item Objectives Congruence : IOC)

ให้คะแนน + 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์หรือไม่

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านประกอบด้วย

1. นายศิริ สุริโย ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

2. ดร.พงศ์ธร โพธิ์พุดศักดิ์ อาจารย์สาขาวิจัยและประเมินผล
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
3. อาจารย์อพันธ์ พูลพุทธา อาจารย์สาขาวิจัยและประเมินผล
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
4. นางละเอียด ชำนาญ พยาบาลวิชาชีพ อำเภอสรีสมเด็จ จังหัดร้อยเอ็ด
5. นายจันดา ม่วงดี ผู้อำนวยการโรงเรียนโนนสีดาวิทยา อำเภอสรีสมเด็จ
จังหัดร้อยเอ็ด

ผลการประเมินค่า IOC มีค่าระหว่าง 0.67 – 1.00

5. นำแบบสอบถาม และแบบประเมินไปทดลองใช้ (Try out) กับ
คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 30 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 30 คน และนักเรียน
ชั้น ป. 4-6 จำนวน 30 คน ของโรงเรียนบ้านหนองใหญ่ ตำบลหนองใหญ่ อำเภอสรีสมเด็จ
จังหัดร้อยเอ็ด รวม 90 คน
6. ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้สหสัมพันธ์
อย่างง่ายได้หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha
Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1987 ; อ้างถึงใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ,
2543 : 312) โดยกำหนดเกณฑ์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของเครื่องมือมีค่าตั้งแต่ ขึ้นไป (บุญชม
ศรีสะอาด, 2554 : 99) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้ง 3 ฉบับ ดังนี้ ฉบับที่ 1 เท่ากับ
0.98 ฉบับที่ 2 เท่ากับ 0.97 และฉบับที่ 3 เท่ากับ 0.95 นำเครื่องมือที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขแล้ว
นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบให้ข้อเสนอแนะอีกครั้ง
7. พิมพ์แบบประเมินเป็นฉบับจริงเพื่อเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนโนนสีดาวิทยายุวิจัยได้
ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขอหนังสือจากสำนักงำนบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึง
ผู้อำนวยการโรงเรียนโนนสีดาวิทยา
2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม ด้วยการแจก
แบบสอบถามให้กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล เพื่อทำการตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง และสัมภาษณ์ผู้ที่มี
ส่วนเกี่ยวข้อง
3. ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามในแต่ละข้อคำถามได้
แบบสอบถามที่สมบูรณ์
4. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 หาค่าความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถามหรือรายการของแบบสอบถาม และแบบประเมิน ตามวิธีการของพิสนุ พงศ์ศรี (2550 : 309)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับประเด็นที่สอบถาม
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Item Analysis) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 109)

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2] [N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อที่พิจารณาใน r - distribution
 $\sum X$ แทน คะแนนรวมของการตอบแบบสอบถามของผู้ตอบแต่ละคน
 $\sum Y$ แทน คะแนนรวมในแต่ละข้อของผู้ตอบแบบสอบถาม
 \sum แทน ผลรวม

1.3 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - coefficient) ตามวิธีของครอนบัค (Cronbach, 1987 ; อ้างถึงในพิสนุ พงศ์ศรี, 2550 : 313)

$$\alpha_k = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum s_j^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ α_k แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
 s_j^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
 S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนที่ได้
 k แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

2. วิเคราะห์ผลการพิจารณาประเด็นการประเมิน

2.1 ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร P (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 60)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแบ่งให้เป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนคนทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) คำนวณจากสูตร (พิสนุ พงศรี, 2550 : 293)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวม
	$\sum X$	แทน	ผลบวกของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

2.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) คำนวณจากสูตร (พิสนุ พงศรี, 2550 : 295)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X^2$	แทน	ผลของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

วิธีการประเมิน

การประเมินในครั้งนี้ใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (Context Input Process Product Evaluation Model : CIPP) โดยแบ่งการประเมินออกเป็น 3 ส่วน ตามลำดับของการประเมินโครงการ 3 ระยะ ดังนี้ (พิสนุ พงศรี, 2550 : 44-46)

1. การประเมินก่อนเริ่มดำเนินโครงการ ทำการประเมินใน 2 ส่วนคือ
 - 1.1 การประเมินบริบท (Context Evaluation) ประเมินเกี่ยวกับความเหมาะสม ความชัดเจนความสอดคล้องของวัตถุประสงค์และเป้าหมายกับกิจกรรม
 - 1.2 การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)
 - 1.3 ประเมินเกี่ยวกับความเหมาะสมของทรัพยากรการผลิตด้านบุคลากร
 - 1.4 งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ดำเนินโครงการและ กิจกรรมต่างๆ
2. การประเมินขณะดำเนินโครงการ (Process Evaluation) เป็นการประเมิน กระบวนการ (Process Evaluation) ประเมินเกี่ยวกับประสิทธิภาพ ของการบริหารโครงการ ได้แก่ การจัดกิจกรรมต่างๆของโครงการ
3. การประเมินหลังสิ้นสุดโครงการ (Product Evaluation) เป็นการประเมิน ด้านผลผลิตเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของโครงการ ได้แก่ โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ผู้วิจัยได้สรุปกรอบแนวคิดการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในภาพรวม และได้กำหนดกรอบการประเมินโครงการตามวัตถุประสงค์ ตัวบ่งชี้วิธีการประเมินและการ วิเคราะห์เพื่อนำไปสู่การจัดทำเครื่องมือ

ตารางที่ 3 กรอบการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเพื่อนำไปสู่การจัดทำเครื่องมือ

วัตถุประสงค์ การประเมิน	ตัวบ่งชี้	เครื่องมือ	แหล่ง ผู้ให้ข้อมูล	การ วิเคราะห์	เกณฑ์ การประเมิน
1. เพื่อประเมิน ด้านบริบท	ความสอดคล้อง วัตถุประสงค์โครงการ กับการพัฒนา การศึกษาของ โรงเรียนความ	แบบสัมภาษณ์	ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบ โครงการ เจ้าหน้าที่ สาธารณสุข	วิเคราะห์ เนื้อหา	มีความ คิดเห็น สอดคล้องกับ นิยาม
2. เพื่อประเมิน ด้านปัจจัย นำเข้า	ความพอเพียงของ บุคลากรงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ ความ พร้อมของสถานที่	แบบสัมภาษณ์	ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบ โครงการ เจ้าหน้าที่ สาธารณสุข	วิเคราะห์ เนื้อหา	มีความ คิดเห็น สอดคล้องกับ นิยาม

วัตถุประสงค์ การประเมิน	ตัวบ่งชี้	เครื่องมือ	แหล่ง ผู้ให้ข้อมูล	การ วิเคราะห์	เกณฑ์ การประเมิน
3.เพื่อประเมิน ด้าน กระบวนการ	การวางแผนการ ดำเนินงานตาม กิจกรรมการนิเทศ ติดตามการดำเนินงาน การประเมินผลการ ปรับปรุงแก้ไข	แบบสัมภาษณ์ แบบสัมภาษณ์ แบบสัมภาษณ์	ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบ โครงการ เจ้าหน้าที่ สาธารณสุข	การ วิเคราะห์ เชิงเนื้อหา	มีความ คิดเห็น สอดคล้องกับ นิยาม มีความ คิดเห็น สอดคล้องกับ นิยาม สอดคล้องกับ นิยาม
4.เพื่อประเมิน ด้านผลผลิต	ผลการดำเนินงานตาม โครงการบรรลุ วัตถุประสงค์และ เป้าหมายของ โครงการ	แบบสัมภาษณ์ แบบสัมภาษณ์ แบบสัมภาษณ์	ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบ โครงการ เจ้าหน้าที่ สาธารณสุข	การ วิเคราะห์ เชิงเนื้อหา	มีความ คิดเห็น สอดคล้องกับ นิยาม

ตารางที่ 4 กรอบการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเพื่อนำไปสู่การจัดทำเครื่องมือ

วัตถุประสงค์ การประเมิน	ตัวบ่งชี้	เครื่องมือ	แหล่ง ผู้ให้ข้อมูล	การ วิเคราะห์	เกณฑ์ การประเมิน
1.เพื่อประเมิน ด้าน กระบวนการ	การวางแผนการ ดำเนินงานตาม กิจกรรมการนิเทศ ติดตามการดำเนินงาน การประเมินผลการ ปรับปรุงแก้ไข	แบบสอบถาม แบบสอบถาม แบบสอบถาม	คณะกรรมการ สถานศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)
2.เพื่อประเมิน ด้านผลผลิต	ผลการดำเนินงานตาม โครงการบรรลุนิเทศ วัตถุประสงค์และ เป้าหมายของ โครงการ	แบบสอบถาม แบบสอบถาม แบบสอบถาม	คณะกรรมการ สถานศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)